

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛІСТИКИ

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ГЕОУРБАНІСТИКА
УКРАЇНИ**

Вид дисципліни (за компонентом ОП): вибіркова

Освітньо-професійна програма: Географія

Спеціальність: 106 Географія

Галузь знань: 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаними освітньо-професійними програмами: географічний

Мова навчання: українська

Розробник: д. геогр. н., доц. Заячук М.Д, к.геогр.н., доц. Заячук О. Г.

Профайл викладача: <https://geotour.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/zaiachuk-oksana-hryhorivna/>

Контактний телефон: (0502388066)

E-mail: o.zayachuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1852>

Консультації:

Вид консультацій	День проведення	Час проведення
Очні консультації	п'ятниця	13:00-14:00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Геоурбаністика України» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «магістр» ОП «Географія», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти на першому році навчання. Вона забезпечує додаткове формування у здобувачів професійно-орієнтованої компетентності системного світобачення та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань, професійно-орієнтованої компетентності системного суспільно-географічного і регіонального дослідження урбанізаційних процесів. Різні аспекти розвитку міст і міських мереж які є об'єктами дослідження географічних, містобудівельних, економічних, соціальних, демографічних, історичних і інших наук. Вдосконалення набутих під час вивчення дотичних дисциплін «Геоєкологія урбанізованих територій України та раціональне природокористування».

Мета навчальної дисципліни

Мета курсу – полягає у розгляді просторових змін й особливостей прояву урбанізаційних процесів в різних регіонах України, формування у здобувачів сприйняття міських просторів як особливих географічних об'єктів і процесів, а також розуміння тенденцій розвитку суспільства в сучасному високоурбанізованому середовищі нашої держави.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Геоурбаністика, як наука. Просторові особливості розвитку урбанізаційних процесів у часі.	
Тема 1	Методологічна база та історія зародження геоурбаністики.
Тема 2	Урбанізація як глобальний соціально-економічний процес.
Тема 3	Місто як провідна форма розселення населення
Тема 4	Економіка міст та розвиток ринкових відносин.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Географія міст і міських систем України.	
Тема 5	Урбанізаційні процеси та міста України.
Тема 6	Занепадаючі міста світу та України. Урбіцид українських міст.
Тема 7	Місто як культурний феномен.
Тема 8	Основи міської політики.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Під час викладання освітньої компоненти використовуються наступні методи навчання:

- словесні: бесіда, пояснення, робота з електронними ресурсами;
- наочні методи: демонстрація відео, презентації, періодичні видання, книги;
- самостійна робота.
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси, семінари)
- методи стимулювання пізнавального інтересу: дискусії, тренінги.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких засобів діагностики, як практичні і самостійні роботи, тестування, індивідуальні завдання, письмове і усне опитування.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та лекційних занять, самостійної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді тестових робіт у системі дистанційного навчання moodle/. Форма підсумкового контролю (іспит) полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів двох змістових модулів та підсумкового модуля, що проводиться на платформі moodle.

Методами контролю є: усний контроль, письмовий, тестовий.

1. Контроль за освоєння лекційного і самостійного опрацювання теоретичного матеріалу здійснюється на основі модульного тестування.

2. Контроль засвоєння знань та набуття вмінь і навичків при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом їх поточної перевірки.

3. Контроль виконання індивідуальних завдань здійснюється за бажанням студентів, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) науково-дослідницьких завдань шляхом оцінювання виконаних рефератів та усного індивідуального захисту результатів досліджень.

Форма підсумкового контролю – ІСПИТ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf

Рекомендована література

Основна література

1. Геопросторові дослідження і практика планування: Україна на тлі світових трендів / Є.О. Маруняк. – Київ : Фенікс, 2018. – 336 с.

2. Дронова О.Л. Геоурбаністика: навчальний посібник Київ: ВПЦ «Київський університет», 2014. 419 с.

3. Джаман В. О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти / В. О. Джаман. – Чернівці. : Рута, 2003.

4. Йен Гел. Міста для людей. – К.: Основи, 2018.

5. Посацький Б.С. Основи урбаністики. Навч. посібн. – Львів: Видавництво Національного університету “Львівська Політехніка”, 2010

6. Плешкановська А.М., Савченко О.Д. Епохи та міста. Київ : Інститут Урбаністики, 2019. 264 с.

7. Урбаністика сьогодення (або управління територіальним розвитком та планування населених пунктів). Посібник для працівників органів місцевого самоврядування. – К.: Академпрес, 2003. – 144 с.

8. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: монографія / За ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. Київ: «Фенікс», 2017. 438 с.

Додаткова література

1. Безлюбченко О. С. Урбаністика : навч. посіб. для студентів. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 274 с.

2. Інтеграція екологічної складової в просторові плани громад (методичні настанови). Київ : Інститут географії НАН України, 2020. 168 с.

3. Збірник матеріалів науково-практичної конференції: «Європейський вимір розвитку та взаємодії співпраці регіонів Польщі та України» / Матеріали науково-практичної конференції (24-25 вересня 2024 р., м. Варшава). – Варшава, 2024. – 65с.

4. Назарук М., Жук Ю., Бота О. Малі міста Львівської області: конструктивно-географічне дослідження. Монографія. Львів, 2020. 202 с.

5. Назарук М. Львів : місто, природа, простір: Микола Назарук. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2022. – 336 с.

6. Урбаністика : Конспект лекцій для студентів спеціальності "Міське будівництво і господарство". Київськ. нац. ун-т будівництва і архітектури; Уклад. А.П. Осітнянко. Київ : Оріяни, 2005. 98 с.

7. Урбаністика : підручник / Ю. М. Шкодовський, В. І. Каменський. Х. : ХНУБА : Савчук О. О. [вид.], 2012. 209 с.

8. Салій І. М. Урбанізація в Україні: соціальний та управлінський аспекти. – К.: Наук. думка, 2005. – 302 с.

9. Україна. Огляд урбанізації. – Міжнародний банк реконструкції та розвитку / Світовий банк, 2015. – 195 с.

10. Ткач Д. В. Розвиток української геоурбаністики. Історія української географії / Д. В. Ткач, Т. Б. Заставецький // Всеукр. наук.-теор. часопис. – Тернопіль, 2002. – Вип. 6. – С. 82-87.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Світ по карті. <http://www.citypopulation.de/>

2. Публічна кадастрова карта України. <http://map.dazru.gov.ua/kadastrova-karta>

3. Асоціація міст України. <http://auc.org.ua/bill>

4. Програма ООН по населених пунктах (UN-HABITAT). <http://www.unhabitat.org/>

5. Globalization and World Cities : Research Network [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lboro.ac.uk/gawc/index.html>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Геоурбаністика України»
висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
(у випадку її вибору здобувачами освіти)